

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum

2016-11-02

Ärendebeteckning

511-6484-2016

1(9)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Stor-Holmsjön i Bjurholm kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Stor-Holmsjön
Dossienummer	2402346
NVR-id	2045553
Natura 2000, områdeskod	SE0810433
Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	26km väster om Bjurholm
Ekokarta	20I 9h, 20I 9i
Mittkoordinat	679640, 7096777 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutslista, bilaga 1.
Markägarkategori	Staten genom naturvårdsverket
Fastighet	Tidigare Bjurholm Lögdeåberg 2:1, Bjurholm Sörholmsjö 2:2, Fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen

Totalareal	335 hektar
Landareal	140 hektar
Areal produktiv skog	116 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade barnaturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett mosaikartat naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom naturvårdsbränning, sanering av främmande trädslag och genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatet Stor-Holmsjön är ett område med mycket höga naturvärden kopplade till det urskogsartade tillståndet med fullskiktade, brandpräglade barnaturskogar. Det mosaikartade landskapet i reservatet med uddar och öar i Stor-Holmsjön är vackert och varierat med gott om naturskogsstrukturer som gamla granar och tallar, död ved samt att området inhyser ett rikt fågelliv som t.ex. tjäder, stenfalk, fiskgjuse och storlom. I området finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

Delar av Stor-Holmsjön ligger inom naturreservatets gränser och ingår också i EU:s Natura 2000-nätverk, som en del av Lögdeälven med biflöden.

Genom beslutet undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för ett bevarande av Stor-Holmsjöns naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också områdets landskapsformer och möjligheten att uppleva ett i huvudsak opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,

3. anlägga väg, parkeringsplats, stängsel, stig, spång, ledning eller rör,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, rensa eller utfylla,
5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. bedriva verksamhet som förändrar vattenflöde eller bottentopografi som till exempel att muddra, dämma eller reglera,
7. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. inplantera för området främmande arter,
9. framföra motordrivet fordon, med undantag för uttransport av fällt högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växnäringsämnen,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. skötselåtgärderna naturvårdsbränning och sanering av främmande trädslag,
4. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.
5. avlägsnande av anläggningar inom området som inte underhålls eller utgör en fara för allmänheten,

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning,

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut och som beskrivs i bifogad skötselplan,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594),
- c) nyttjanderättshavaren av de två mindre stugorna på fastigheten Sörholmsjön 2:2, på ön Kojholmen i reservatets södra del, att bedriva normalt underhåll av stugan och förbehåller rätten att ta ner enstaka träd efter samråd med förvaltaren för att undvika skada på stugan.

Ärendets beredning

Stor-Holmsjöns höga naturvärden uppmärksammades år 1999 samt 2004 i samband med Länsstyrelsen Västerbottens naturinventeringar i området. Därefter har Länsstyrelsen fört en dialog med markägaren SCA om hur naturvärdena bör bevaras.

År 1998 föreslogs att området skulle ingå i Natura 2000 enligt Art- och habitatdirektivet. 2005 beslutar regeringen om att föreslå EU-kommissionen att de ska inlemma området i Natura 2000. År 2008 godkände EU-kommissionen Stor-Holmsjön som en del av unionens nätverk av skyddade områden.

Området har förvärvats inom ramen för det så kallade ESAB-paketet. ESAB står för Ersättningsmark i Sverige AB. Till det bolaget överfördes cirka 100 000 hektar skogsmark från Sveaskog. Syftet med överföringen var att skogsmarken skulle användas av Naturvårdsverket som bytesmark till skogsbolagen för planerade naturreservat.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter.

Havs-och vattenmyndigheten har lämnat ett yttrande i ärendet med synpunkter på områdets avgränsning och skyddet av områdets vattenvärden. Länsstyrelsen har utifrån det justerat formuleringar i syfte, skäl och motiv till beslutet, för att tydliggöra att reservatets huvudsyfte är att bevara områdets naturskogar och att områdets avgränsning i första hand är utformad för att omfatta de miljöerna.

Vilhelmina norra sameby har yttrat sig angående Stor-Holmsjöns naturreservat. Innan några åtgärder som t ex naturbränning vidtas så ska samebyn tillfrågas. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snöskoterkörning, i enlighet med bland annat rennärlagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594). Skyddsjakt och licensjakt på rovdjur får inte inskränkas på samebyn, även inom de områden där endast jakt på älg är tillåten. Utifrån befintliga A och C föreskrifter samt ”undantaget från föreskrifterna, b” finns inget hinder för samebyn att bedriva rennäringen. Länsstyrelsen har dock förtydligat informationen om samrådskrav, med berörd sameby, i skötselplanen inför naturvårdsbränning samt lagt till terrängkörningsförordningen (1978:594) i ”undantag från föreskrifterna, b”.

Skogsstyrelsen har inget att erinra mot eller bidra med till framtaget förslag.

SGU har inga synpunkter på att reservatet skall bildas.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Beskrivning av reservatet

Stor Holmsjöns naturreservat ligger ca 26 km väster om Bjurholm. Området utgörs av ett stort mosaikartat naturskogsområde i en skog-myr-sjömosaik. Skogen i området domineras av brandpräglad talldominerad naturskog men det finns även mer grandominerade skogar.

Objektet utgörs av den stora halvön Näset i Stor-Holmsjön samt ett antal öar av olika storlek i sjön. Flera mindre myrar ingår i området, och i den södra änden av näset spricker landskapet upp i en skog-myrmosaik. Områdets vattenmiljöer består av delar av Stor-Holmsjön, fyra mindre tjärnar och en bäck.

Objektets värdefullaste skog finns på de södra delarna av näset samt på öarna i sjön. Marken är här mestadels blockrik och karg med talldominerad, senvuxen och skiktad naturskog. Huvudbeståndet av tall är mellan 130- till 150 år men det finns allmänt med 200- till 250-åriga tallar samt inslag av 300 åringar. I myrkanterna har skogen inslag av senvuxna, ca 200-åriga granar och delvis allmänt med bukettbjörkar.

I de talldominerade delarna finns allmänt med stående och liggande död ved. Delar av skogen har uppkommit efter brand och brandspår finns i form av brandstubbar och brandljud på tall.

Reservatet hyser ett stort antal sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar. Tillgängligheten till naturreservatet är god tack vare att det ligger i anslutning till en väg.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden och att motverka exploatering. Områdets värdefulla strukturer har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatet omfattar delar av våtmarker och vattenmiljöer, däribland Stor-Holmsjön. Reservatets huvudsakliga syfte är att bevara områdets naturskogar och områdets avgränsning är i första hand utformad för att innefatta de naturmiljöerna.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog.

Området ligger i en skogsbiologisk värdetrakt och därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena. Tack vare placeringen i en värdetrakt bidrar skyddet även till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Inom Stor-Holmsjöns naturreservat förekommer naturliga successioner efter brand och reservatet ligger centralt i en trakt särskilt prioriterad för naturvårdsbränning.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bildandet av Stor-Holmsjöns naturreservat stärker möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålet *Levande skogar* genom att ca 116 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet stärker även möjligheterna att nå miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd, samt det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras. Även miljömålet *Levande sjöar och vattendrag* stärks då ett nationellt värdefullt vattendrag med relativt opåverkad hydrologi ges ett långsiktigt skydd.

Vidare bidrar skyddet till gynnsam bevarandestatus för ingående Natura 2000-naturtyper på biogeografisk nivå. De krav som ställs på bevarande av

områdets naturvärden utifrån dess status som Natura 2000-område utgör också en grund för områdesskydd.

Stor-Holmsjön ligger inom Lögdeälvens avrinningsområde, som är ett vattendrag av riksintresse. De krav som ställs på bevarande av vattendragets naturvärden utifrån dess status utgör också ett motiv för ett starkt naturskydd av området.

Naturreservebildningen bidrar till att långsiktigt öka och säkerställa förekommande naturvärden.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets helhetsvärden.

Naturresevat är en lämplig skyddsform för områden som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Stor-Holmsjön därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresevat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Reservatet berör ett område som är av riksintresse för rennäringen (3 kap. 5 § miljöbalken). Reservatet berör även ett område som är av riksintresse för vattendrag (4 kap. 6 § miljöbalken) samt Natura 2000 art-och habitatdirektiv.

Vid en avvägning enligt 3 kap. 10 § miljöbalken ska företräde ges åt det intresse som på lämpligaste sätt främjar en långsiktigt god hushållning. Länsstyrelsen bedömer att ovan nämnda riksintressen inte är oförenliga med ett skydd av området.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskild betydelse är att området är utpekad som ett Natura 2000-område enligt EUs Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC). Beträffande Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap. 28a-29b §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön. Det gäller även åtgärder som vidtas utanför Natura 2000-området.

Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

I naturreservatet finns det fornlämningar som är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (SFS 1088:950). Enligt 2 kap. 6 § KML är det förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3.

Magdalena Andersson

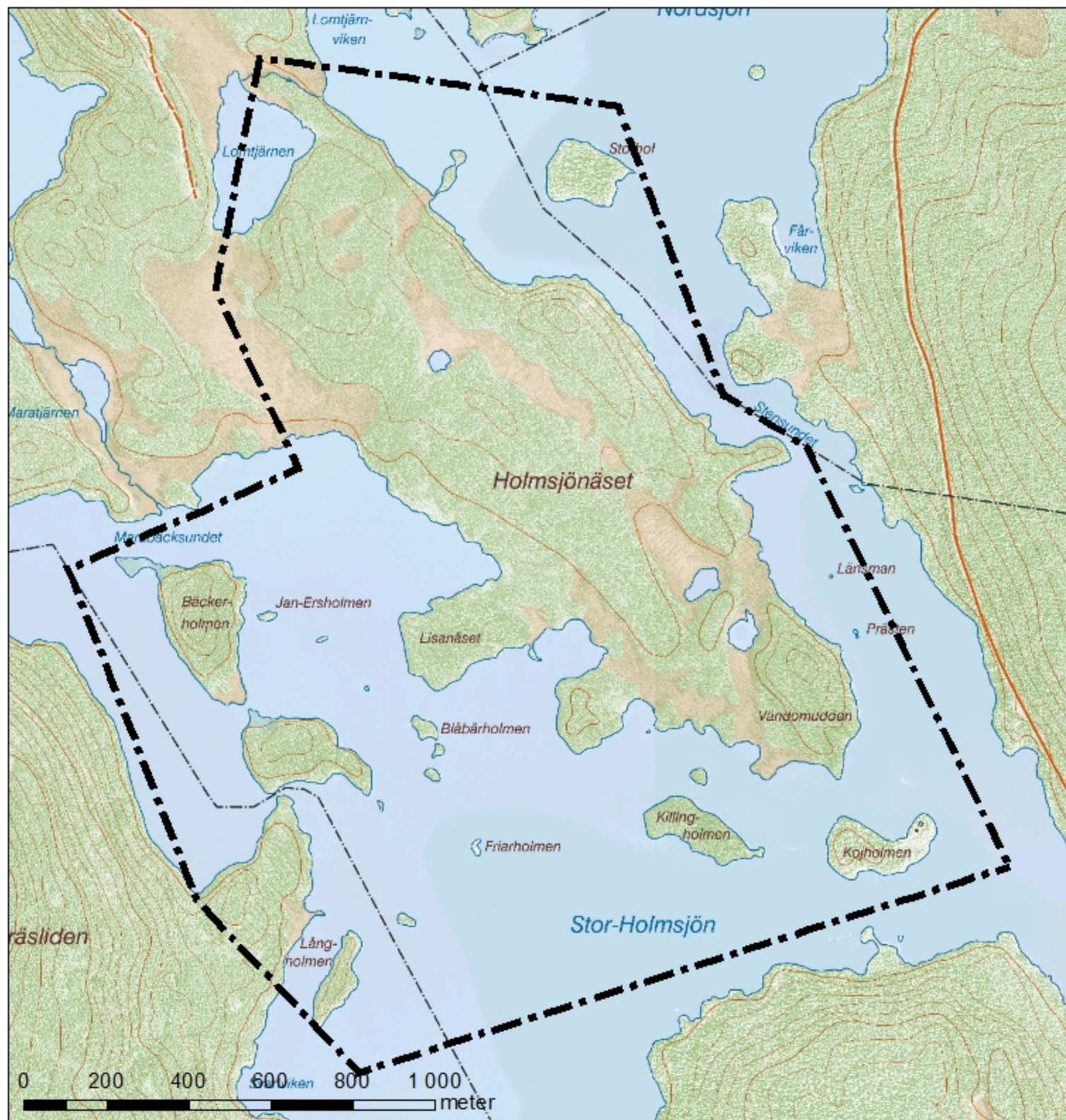
Åsa Stenman

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson,
Storgatan 55 E, 919 31 ÅSELE, aquila7k@gmail.com
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM,
registrator@naturvardsverket.se
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84
STOCKHOLM, registrator@raa.se
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA, sgu@sgu.se
Skogsstyrelsen, 551 83 JÖNKÖPING, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg,
havochvatten@havochvatten.se
Bjurholms kommun, 916 81 BJURHOLM, kommunen@bjurholm.se
Bjurholms kommun, 916 81 BJURHOLM, räddningstjänsten.
kommunen@bjurholm.se
SCA Skog AB (alt. dotterbolag t.ex. Rundviksverken), Markjuridik,
851 88 SUNDSVALL
Vilhelmina norra sameby, c/o Jonas Stinnerbom, Slingan 45, 923 94
DIKANÄS, vilhelminanorra@biegga.com

Naturresevat

Stor-Holmsjön

Bjurholms kommun

Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 511-6484-2016

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut om bildande
av Stor-Holmsjön naturreservat i
Bjurholm kommun.

Skötselplan

2016-11-02

Diarienummer

511-6484-2016

1(10)

SKÖTSELPLAN FÖR STOR-HOLMSJÖN NATURRESERVAT I BJURHOLM KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Storgatan 71B

901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade barrnaturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett mosaikartat naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom naturvårdsbränning, sanering av främmande träslag och genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik. Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

- Äldre fullskiktad och brandpräglad barrnaturskog

3. Beskrivning av naturreservatet

3.1 Administrativa uppgifter

Namn	Stor-Holmsjön
Dossienummer	2402346
NVR-id	2045553
Natura 2000, områdeskod	SE0810433
Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	26km väster om Bjurholm
Ekokarta	20I 9h, 20I 9i
Mittkoordinat	679640, 7096777 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutscharta, bilaga 1.
Markägarkategori	Staten genom naturvårdsverket
Fastighet	Tidigare Bjurholm Lögdeåberg 2:1, Bjurholm Sörholmsjö 2:2, Fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalarea	335 hektar
Landareal	140 hektar
Areal produktiv skog	116 hektar

3.2 Naturtypsindelning

Naturtyp enligt NNK ¹	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Sjö	3100	195
Myrsjöar	3160	1
Obestämd fuktig-blöt hed	4811	1
Öppna mossar och kärr	7140	10
Taiga-sumpskog	9006	1
Taiga	9010	99
Skogbevuxen myr	9740	14
Osäker taiga	9810	6
Icke natura-skog, barrskog	9900	7

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt naturvårdsverket.

3.3 Beskrivning av reservatet

Läge och landskap

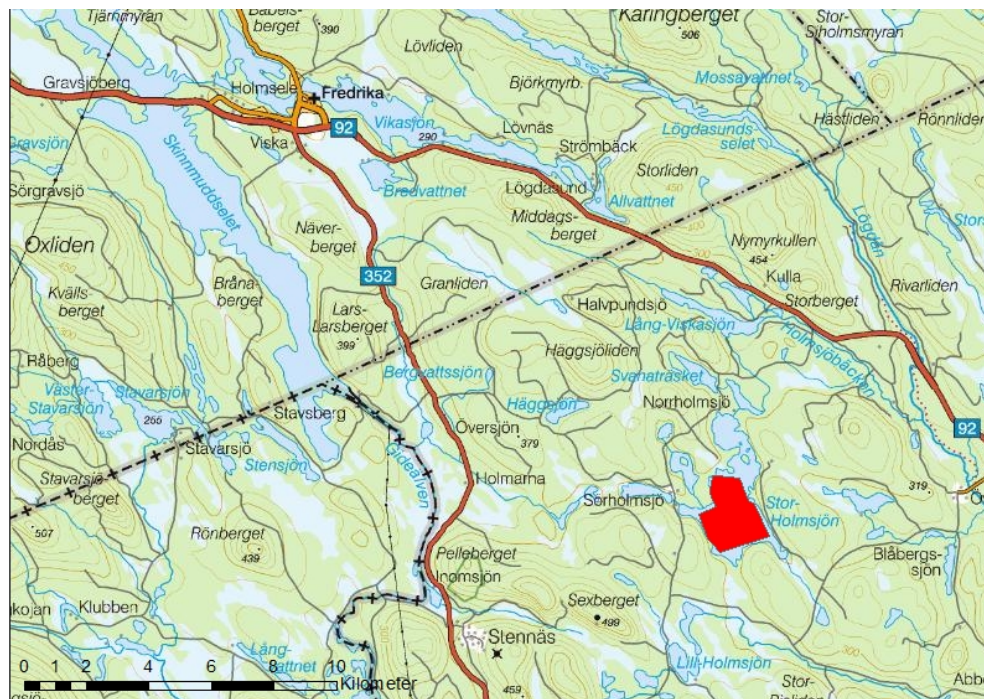
Stor-Holmsjöns naturreservat ligger ca 26 km väster om Bjurholm på 295-320 meters höjd över havet. Reservatet utgörs av den stora halvön Näset i Stor-Holmsjön samt ett antal öar av olika storlek i sjön. Flera mindre myrar ingår i området, och i den södra änden av näset spricker landskapet upp i en skog-myrrmosaik.

Stor-Holmsjönäset innehåller mycket höga skogliga värden i form av gamla, ofta ljusa och öppna tallnaturskogar med gott om gamla träd och äldre brandspår. Död ved och lövinslag höjer ytterligare skogarnas värden. Området är mycket naturskönt med uddar och öar täckta av gammal tallnaturskog ute i en större klarvattensjö. Objektet ligger även i en trakt med flera andra värdefulla tallskogar, vilket ytterligare förhöjer områdets bevarandevärden. Området är helt obrutet av vägar och har överlag en låg påverkasgrad.

Geovetenskap

Berggrunden inom reservatet består av metagråvacka. Berggrunden söder om sjön, nedanför reservatet i den dominerande isrörelseriktningen, består av basisk metavulkanit och en fin- till medelkornig granit. Metagråvacka är karakteristisk för länets kustområde. Den basiska bergarten ger förutsättningar för lokalt mer näringsrik morän.

Reservatet ligger över högsta kustlinjen, HK. Jordarterna består av morän, med delvis tunt lager på berggrunden. Området är påverkat av den dominerande isrörelseriktningen från nordväst, i form av mindre välutvecklade drumliner och läsidesmoräner.

Stor-Holmsjöns naturreservat är rödmarkerat på kartan.

Skogsmark

Skogen i området består av brandpräglad tallnurskog på storblockig, grovkornig moränmark med dominans av lingonris i bottenskiktet. Marken är mestadels blockrik och karg med inslag av små hållmarker, blocksänkor och små fuktsänkor. Huvuddelen av skogarna är senvuxna och skiktade med ett huvudbestånd av 130- till 150-åriga tallar och allmänt med 200- till 250-åriga överståndare. Det förekommer även inslag av drygt 300-åriga träd med brandljud. I norra delen av området är andelen äldre träd relativt liten, och här är skogen bitvis tät av underväxande 70 till 100 årig gran. I myrkanter förekommer ofta ett allmänt inslag av senvuxna, ca 200-åriga granar. Mindre fläckar av skogen i området domineras av äldre gran.

Det finns ett visst lövinslag i området. Huvuddelen utgörs av rätt klen glasbjörk, ofta i bukettform, men enstaka gamla sälgar liksom aspkloner med grova högkroniga aspar förekommer spritt i området.

Död ved förekommer mestadels sparsamt men lokalt mer allmänt, främst i form av gamla tallågor. Spår av brand finns allmänt i form av kolad ved och brandljud i levande tallar.

Finast är skogen på yttre uddar och på öar. Det mosaikartade landskapet med uddar och öar i Stor-Holmsjön är vackert och tilltalande och terrängen är flack och till stor del lättgången. Området har inte huggits sedan 40-talet, men har plockhuggits ganska hårt längre tillbaka i tiden. Längst i norr, i västsluttning mot Lomtjärnen finns ett öppet bestånd med ca 150 årig, hårt gallrad tallskog.

Dvärgbägarlav (*Cladonia parasitica*) Foto: Andreas Garpebring

Våtmarker, sjöar och vattendrag

Flera mindre myrar ingår i området, och i den södra änden av näset spricker landskapet upp i en skog-myrmosaik. Våtmarkerna består huvudsakligen av små skogsbeklädda myrar med senvuxna granar och tallar samt med intilliggande öppna myrar. Det finns även fyra små tjärnar i området som kännetecknas av relativt näringsfattigt vatten, brunfärgat av torv eller humusämnen och ett naturligt lågt pH. Vegetationen är gles och består av flytbladsväxter och akvatiska mossor. Stränderna är i huvudsak organogena med myrvegetation, gles starr och flytande vitmossebestånd. Hela reservatsområdet omges av Stor-Holmsjön som har god ekologisk status enligt Vattenmyndigheten. Stor-Holmsjön tillhör Lögdeälvens avrinningsområde.

Kulturhistoria

På Holmsjönäsets sydvästra udde finns en fyndplats av bolämningar som skyddas av 2 kap. kulturmiljölagen (SFS 1088:950).

Friluftsliv

Det mosaikartade landskapet med uddar och öar i Stor-Holmsjön är vackert och tilltalande och terrängen är flack och till stor del lättgången. Sjön kan med fördel nyttjas för kanot- eller kajakpaddling för rekreation och fågelskådning.

Naturvårdsarter

Området utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till äldre barrnaturskog och tallnaturskog. Följande arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2015 inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar). Arter: blanksvart spiklav (NT), dvärgbägarlav (NT) (delvis allmän), kolflarnlav (NT), lunglav (NT), småflikig brosklav (NT), vedskivlav (NT), violettgrå tagellav (NT), liten spiklav, skinnlav,

gammelgranskål (NT), kortskaftad ärgspik (NT), rynkskinn (VU), vitskaftad svartspik (NT), timmerticka, jungfru marie nycklar, spillkråka (NT), storspov (NT), tretåig hackspett (NT), järpe, lavskrika, orre, tjäder, stenfalk, storlom. Stor-Holmsjön utgör också en mycket god lokal för rastande fåglar som svanar, änder och gäss.

Natura 2000

Stor-Holmsjön som till delar ingår i reservatet tillhör Lögdeälvens avrinningsområde som är ett Natura 2000-område enligt EU:s art- och habitatdirektiv. Karaktärsarter för avrinningsområdet är lax, stensimpa, utter, bred gulbrämad dykare och flodpärlmussla. En viktig förutsättning för gynnsam bevarandestatus är oreglerad vattenföring.

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 2). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

4.1 Skötselområde 1, brandpräglad barrnaturskog med naturvårdsbränning samt sanering av främmande trädslag (113 ha)

Skötselområdet utgörs i huvudsak av den stora halvön Näset i Stor-Holmsjön samt ett antal öar av olika storlek i sjön. Reservatet består främst av brandpräglad tallnaturskog och barrskog i ett mosaiklandskap av skog och myr. Den dominerande åldern på tallarna är mellan 130-150 år men det finns även allmänt med 200-300 åriga tallar. I norra delen av området är andelen äldre träd mindre, och här är skogen bitvis tät av underväxande 70 till 100 årig gran. I myrkanter förekommer ofta ett allmänt inslag av senvuxna, ca 200-åriga granar. Mindre fläckar av skogen i området domineras av äldre gran. Skötselområdet är tidigare påverkat av skogsbränder, det finns spår av brand på både stående träd och kolade stubbar. På områdets sydvästra udde finns ett mindre bestånd, ca 05 ha, uppväxande contortatall som bör åtgärdas så snart som möjligt.

Bevarandemål

Skötselområdet präglas huvudsakligen av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skogens struktur och sammansättning är påverkad av brand och många träd bär spår av brand i form av brandljud. I perioder efter brand kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. Normalt hyser beståndet allmänna mängder död ved. Typiska arter som är beroende av eller gynnas av brand etablerar sig efter utförda bränningar. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta

och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning

Fram till en bränning ska området formas av naturliga processer. Det innefattar även att spontana bränder kan tillåtas. Skötseln ska vara naturvårdsbränning där det är tekniskt möjligt. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning. Innan naturvårdsbränning utförs skall samråd ske med berörd sameby vars renbetesområden kan komma att påverkas av åtgärden. Hänsyn måste även tas till den kulturlämning som finns på Holmsjönäsets sydvästra udde.

Sanering av främmande trädslag

På områdets sydvästra udde finns ett mindre bestånd av uppväxande contortatall som bör saneras bort så snart som möjligt.

4.2 Skötselområde 2, myrar och sumpskog med fri utveckling (26 ha)

Skötselområdet omfattar alla öppna och skogsklädda våtmarker i området. Våtmarkerna utgörs främst av fattiga-intermediära myrar med starrvegetation. Våtmarkerna är hydrologiskt intakta och inom reservatet finns inga kända diken. Det finns även en lövsumpskog på Bäckerholmens södra udde som ingår i detta skötselområde med opåverkad hydrologi.

Bevarandemål

Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Skötselområdet ska präglas av naturliga processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar. Dessa processer ska fortgå opåverkat av mänskliga ingrepp. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Det ska finnas typiska arter av kärlväxter och mossor. I historisk tid har branden många gånger berört även våtmarkerna i naturlandskapet i varierande utsträckning. Ibland har myrarna brunnit, ibland har de fungerat som en naturlig brandgräns. Av det skälet kan myrarna vid en naturvårdsbränning av skog tillåtas brinna som en del av en naturlig process.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

4.3 Skötselområde 3, sjöar och vattendrag med fri utveckling (195 ha)

Skötselområdet utgörs av Stor-Holmsjön och ett par mindre myrsjöar samt ett mindre vattendrag som genomkorsar reservatets norra del. Det mindre vattendraget flyter från Lomtjärnen och ut i Stor-Holmsjön. De större

inloppen till Stor-Holmsjön mynnar i Marabäckssundet i sjöns västra del och utloppet är i sjöns nordliga del. Stor-Holmsjön, som omger reservatet, tillhör Lögdeälvens avrinningsområde som är ett Natura 2000 område (SE0810433) enligt EU:s art-och habitatdirektiv med god ekologisk status. Sjöns yta inom reservatsgränsen utgörs av 195 ha. De mindre myrsjöarna kännetecknas av relativt näringsfattigt vatten brunfärgat av torv eller humusämnen och ett naturligt lågt pH. Samtliga sjöar och vattendrag inom reservatet har en naturlig, opåverkad hydrologi

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör denna naturtyp till. Vattendragen och sjöarna ska ha en intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi, med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Tillgängligheten till reservatet är god eftersom skogsbilväg ansluter till området från norr. Det mosaikartade landskapet med uddar och öar i Stor-Holmsjön är vackert och tilltalande och terrängen är flack och till stor del lättgången. Sjön fungerar också som rastplats för många fågelarter.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också i lämplig omfattning finnas via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skylt ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

En informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylten, redovisas i bilaga 1. Det ska på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten. Information om Stor-

Holmsjöns naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Övriga anläggningar

På Kojholmens nordöstra udde finns två mindre byggnader. Anläggningen omfattas inte av reservatsförvaltningen. Nyttjande och underhåll är förbehållen jakt- och fiskerättsinnehavare enligt särskilt upprättat avtal. Länsstyrelsen förbehåller sig rätten att ta bort anläggning som inte underhålls och/eller som kan vara en fara för allmänheten.

7. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1
Sanering av främmande trädslag	Skötselområde 1	1
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	2

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

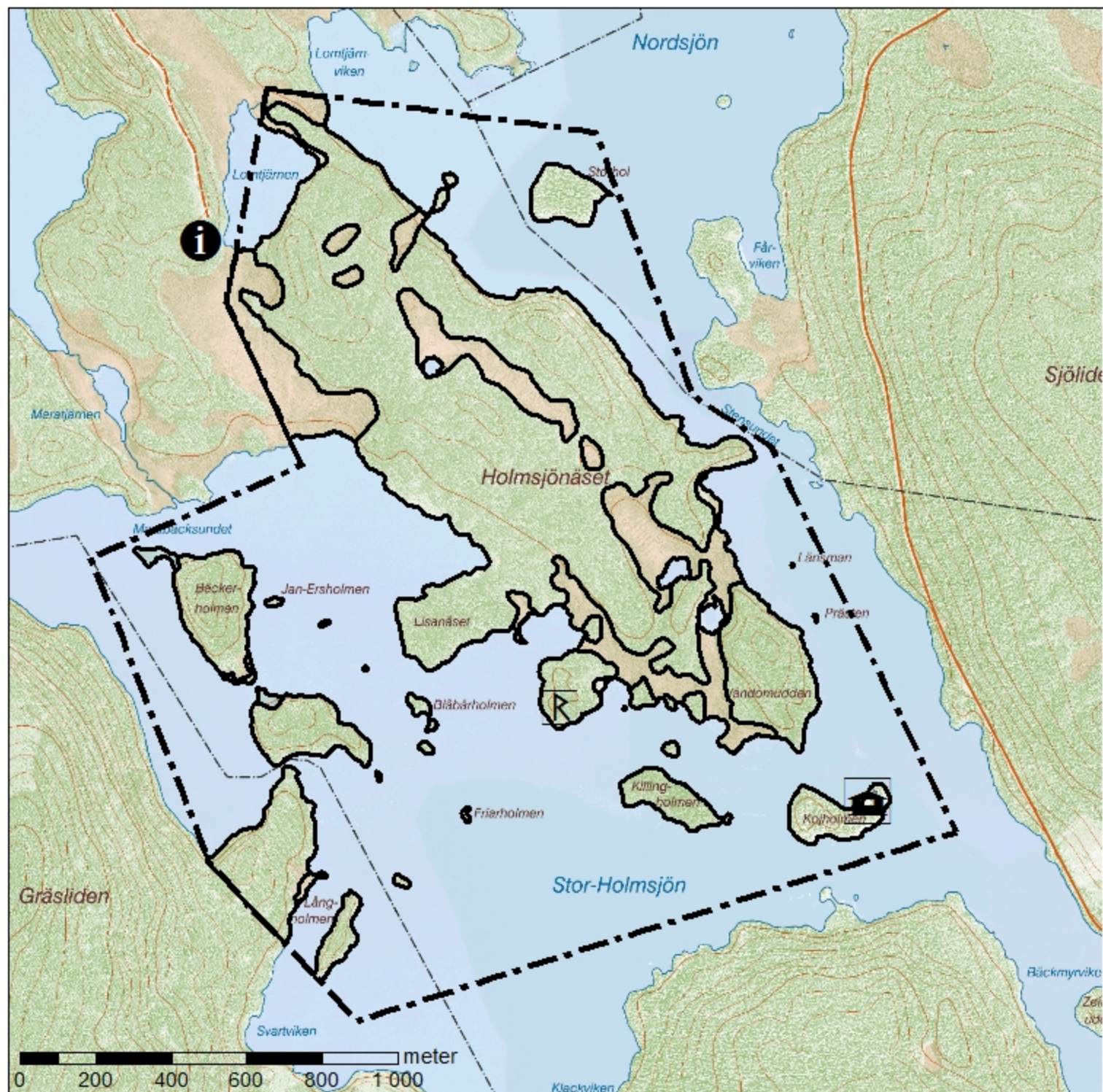
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 2) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta med reservatsgräns och anläggningar för friluftslivet.
2. Karta med skötselområden.

Bilaga 1 till skötselplan för Stor-Holmsjöns naturreservat i Bjurholms kommun, dnr. 511-6484-2016.

Reservatsgräns Stor-Holmsjön

Lämplig plats för informationsskylt

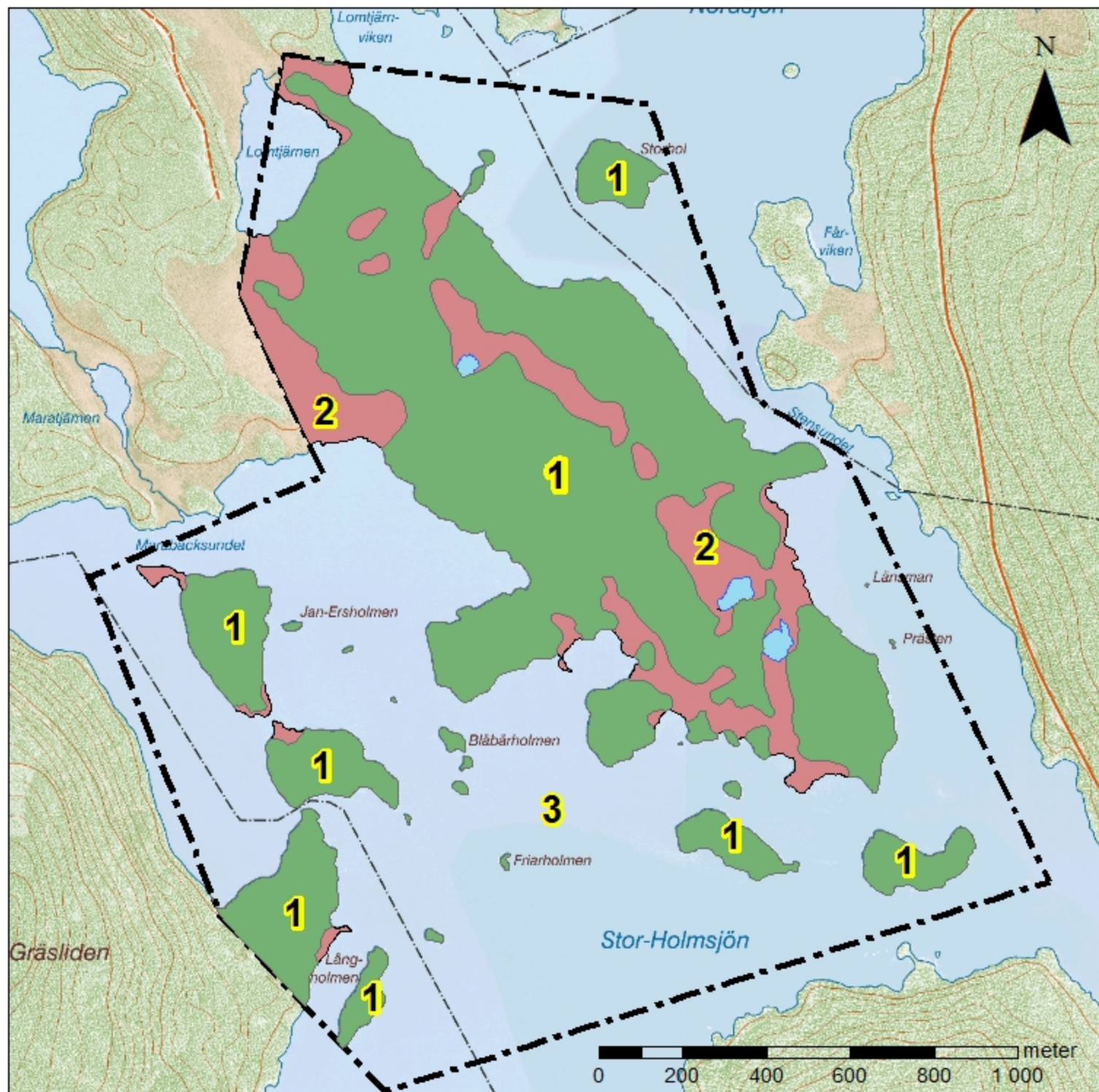
Friluftsanläggning som inte förvaltas av länsstyrelsen

Fornlämning, fyndplats

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till skötselplan för Stor-Holmsjöns naturreservat i Bjurholms kommun, dnr: 511-6484-2016.

Skötselområden Stor-Holmsjön

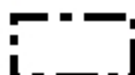
1. Brandpräglad barrnaturskog med naturvårdsbränning samt sanering av främmande trädslag

2. Våtmarker med fri utveckling

3. Sjöar och vattendrag med fri utveckling

Reservatsgräns Stor-Holmsjön

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (exempelvis 511-6484-2016),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 7 december 2016**, annars kan överklagandet inte tas upp.